

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Süleyman Soylu tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.22/06/2022

Dersim DAG

Diyarbakır Milletvekili

İnsan hakları ve özgürlükler bağlamında Cumhuriyet tarihi boyunca zaman zaman görece iyileşme ve ilerlemeler yaşansa da; Türkiye’de insan hakları evrensel standartların hep gerisinde kaldı. Özellikle 2015 genel seçimlerinden sonra, Kürt sorununda barışçıl çözüm arayışlarından vazgeçilmesi ve yeniden çatışma ortamına girilmesiyle, temel hak ve özgürlüklerde ciddi bir aşınma ve geriye gidiş süreci yaşanmaya başlandı. Son olarak, 20 Haziran 2022 tarihinde Van’ın Başkale ilçesi Esenyamaç (Xaşkan) Mahallesi’nde bir yurttaşı gözaltına almak için köye gelen askeri birliklerin havaya defalarca ateş ettiği görüldü. Kadınların da darp edildiği görüntülerde, askeri birliklerin orantısız güç gösterisi, kamuoyunda büyük bir tepki aldı. Olaya ilişkin açıklamada bulunan Van Valiliği, askeri birliklerin kalabalığı dağıtmayı amaçlayarak havaya defalarca ateş ettiğini ileri sürse de olay sonrası basına konuşan köylüler, askerlerin öncesinde kadınlara saldırdığını dile getirdi. Olaya ilişkin görüntülerde, yaşlı bir kadının yerde kanlar içerisinde yatarak hareketsiz durduğu görülmektedir. Van Barosu, İnsan Hakları Derneği ve Özgürlük İçin Hukukçular Derneği’nin köyde yaptıkları incelemelerde elde edilen sonuçlara göre, köylülerin darp edildiği ve şiddete uğradığı tespit edildi.

Bu bağlamda;

1. Gözaltına alınmak istenen Mehmet Emin Atlı hakkında hangi tarihte soruşturma açılmış ve gözaltı kararı verilmiştir?
2. Gözaltı operasyonunda söz konusu mahalleye askeri birliğin yığılmasının gerekçesi nedir?
3. Askeri birlik içerisinde yer alan askerlerin etrafa defalarca ateş açmasındaki amaç nedir?
4. Çocukların ve kadınların bağışmalarına rağmen askerlerin defalarca ateş edilmesine yönelik soruşturma açılacak mıdır?
5. Yurttaşlara şiddet uygulayan Çaldıran Karakol Komutanlığı’na bağlı askerler ve birliği komuta eden binbaşı, yüzbaşı ve kıdemli üstteğmenler hakkında soruşturma açılacak mıdır?

6. Söz konusu olayla ilgili Bakanlığınız nezdinden herhangi bir idari soruşturma açılmış mıdır? Açılmamışsa açılacak mıdır?
7. Bölgede asker ve polislerin karıştığı hak ihlallerini önlemeye yönelik bir çalışmanız olacak mı?
8. Görüntülerde kadınların açıkça şiddete uğradığı görülmesine karşın kamuoyunu yanıltan Van Valiliği hakkında soruşturma açılacak mıdır? Vali görevden alınacak mıdır?